

Spopadi vojakov in upornikov v Egiptu - Farmarska kriza

ANGLEŠKE ČETE STRELJAJO NA UPORNIKE V KAIRO; EDEN UBIT IN OKROG 90 RANJENIH. — UPORNIKI KAMENJALI VOJAKE IN POLICIJO. — TUDI V DRUGIH KRAJIH SE ŠIRI UPOR. — ANGLIJA PRED RESNIMI VPRAŠANJI.

Kairo, Egipt. — Sinoče je poročilo govori o naraščanju upora in nemirov v Egiptu. V ponedeljek so se v Kairu raznesle vesti, da so pristaši bivšega premierja Nahasa Paše preklicali svoj program, ki je vodil odločen boj proti sedanjemu režimu v Egiptu. Ko je ljudstvo za to zvedelo, so se začele polniti ulice, nakar so se razvile velike demonstracije proti režimu. Padali so žaljivi medklici. Ko se je prikazala policija na raznih krajih so množice začele isto kamenjati. Ker mali oddelki policije niso bili v stanu proti množicam ničesar opraviti, so bili poklicani na liče mesta vojniki, ki so začeli ustavljati demonstracije, najprej z lepa. A njim se je dogodelo isto kakor policiji. Demonstranti so začeli metati v vojnike kamene, kar je povzročilo, da je vojaštvo jelo rabiti puške. Padli so strelci. Eden izmed demonstrantov je bil na mestu ubit in 87 nekateri težko drugi manj ranjeni.

Konservativni krogi v Londonu zahtevajo, da vlada proglasi v Egiptu izredno stanje in vojaško vlado pokrajino. MacDonalдова vlada na to noco pristavi in upa, da pride do poravnave mirnim in hladnim potom.

Wafdisti, to je stranka, ki je nostopila proti kraljevske-mu namestniku Faudu, vztraja naprej pri svojih zahtevah. Tudi Faudu je zelo neljubo, da je angleško vojaštvo poseglo v zadevo. Egipčani so mnenja, da svoj spor med seboj lahko sami poravnajo in ni treba zavejati tujcev. Vmešavanje oficelne Anglije v njih domače politične spore, zna obrniti ves Egipt proti Angliji.

Poroča se tudi o izgredih v Port Saidu in drugih krajih. Tudi tukaj je prišlo do spopada med vojniki in policijo na eni strani in na drugi z uporniki.

Za Anglijo, ki ima velike težave v Indiji in razne skrbi doma, niso ti dogodki nič kaj razveseljivo znamenje.

FOSTER PRED IZPRAŠEVANJEM

Chicago, Ill. — Kakor smo že včeraj poročali, so Fosterja privedli nazaj v Chicago iz Kalifornije. Fosterja že tri dni na vse načine izprašujejo, a iz njega ne morejo izveči nobenih faktov, ki bi vodili k indikacijam pravega morilca. Foster je trdovratnej. To se mu dokazalo, ko je trdil, da je on odšel v Kalifornijo dva dni predno je bil Lingle umorjen. Protidokazi pa govore, da je šele dva dni po umoru pobegnul. Državni pravdnik je dal privedi Fosterja v neznan zapor, ker hočejo izvesti temeljito izpraševanje predno se Fosterjem zagovornikom posreduje dobiti osumljenca na svobodo na podlagi poročstva.

ŽITNA KRIZA DELA VLADI PREGLAVICE

Gospodarska moč ameriških farmarjev pada. — Pridelki obilni, a cena istim stalno pada. — Vlada v skrbeh.

Washington, D. C. — V vladnih krogih vlada nemala skrb, kako opomoči letos farmarski krizi, ki se stalno veča. Farmarji imajo velike zaloge žita, ki bi ga radi spravili v denar, a ni trga zanj. Posledice so, ker farmarji ne morejo spraviti pridelkov v denar, da kupovalna moč ameriškega farmarja silno pada. Posebno hude posledice že čutijo farmarji na zapadu. Letošnja letina kaže vrlo lepo in bogato žetev, a farmarji obupavajo, ker se stara žita ne morejo prodati.

Hooverjev farmarski odbor, ki ga je sestavljal predsednik Hoover, da preiščejo farmarsko vprašanje in skušajo najti pot k opomoči, se trudi že dolgo časa, a brez kakega posebnega rezultata. Svetujejo tedni naj farmarji manj sejejo, ker njih pridelki se večajo od leta do leta. Torej nadprodukcija tudi v poljedelskem oziru, kar povzroča krizo, da farmarji ne morejo prodati svojih pridelkov. Kakor znano je vlada predlagala razne tarife, misleč, da s tem zaščiti ameriške izdelke, pa so naleteli le na odpor. Evropejci in drugi sedaj bojkotirajo ameriško žito in sploh nihče ne povprašuje po njem. Vladi to povzroča skrbi, kajti ako pojde tako naprej, se približujemo krizi, ki bo hudo prizadela vse sloje.

CHILE ZNIŽA VSEM URADNIKOM PLAČE

Santiago, Chile. — S 1. avgustom letos bo čilenska vlada znižala plače vsem državnim uradnikom od predsednika do zadnjega uradnika v državi za 15%. Ukinjene bodo tudi druge razne doklade, kakor tudi razne komitete višjim uradnikom. Tako so n. pr. imeli nekateri višji uradniki uradniške avtomobile, kar bo s 1. avgustom vse ukinjeno. S tem hočejo okrepiti državni proračun.

ZA NEPREVIDNOST JIH ČAKA KAZEN

New York, N. Y. — Kakor že v zadnji številki A. S. poročamo, so neki ljudje pustili v Elizabeth, N. Y. prazen avto predno je bil Lingle umorjen. Protidokazi pa govore, da je šele dva dni po umoru pobegnul. Državni pravdnik je dal privedi Fosterja v neznan zapor, ker hočejo izvesti temeljito izpraševanje predno se Fosterjem zagovornikom posreduje dobiti osumljenca na svobodo na podlagi poročstva.

Slika nam kaže prizor pred philadelphijsko mornariško vojašnico, in sicer ravno ob izmenjavi poveljnika četrtega pomorskega distrikta. Taka izmenjava se objavi s strelom iz topa.

PROTI PRISELJEVANJU V KANADI

Kanada omeji priseljevanje iz Evrope in Združenih držav. — Taka je zahteva vodilnih krogov v Kanadi.

Montreal, P. Q. — Zanimiva je izjava predsednika največje železniške družbe v Kanadi E. W. Beatty, ki se je ravnokar vrnil iz opazovalnega potovanja po Evropi. On pravi: "Kanada ne potrebuje več nobenih priseljevalcev. Kanadci sami nimajo dela, čemu sprejemati nove moči, ko nimamo za iste sredstev. Edino kar je priporočati, da bi se naselili na Angliji, kateri pa morajo imeti dovolj sredstev na razpolago, da si kupijo v Kanadi zemljo in začno s poljedelstvom."

Ker pa v Kanado prihaja še vedno veliko priseljevalcev, zato je v teku akcija, da se uveljavlja zakon, ki naj ustavi vsako priseljevanje tako iz Združenih držav, kakor iz Evrope. To je znamenje, da Kanada ne pričakuje nobenih boljših časov, kakor jih ni za pričakovati niti kje drugje.

ŽRTVE VROČINE

Chicago, Ill. — Silovita vročina, ki je pritiskala na osrednji del Združenih držav že od zadnjega petka sem in je še le v ponedeljek večer malo odjenjala, je zahtevala veliko žrtv. Po vseh prizadetih mestih jih je vsled vročine mnogo pomrlo. Največ jih je pomrlo zadetih od kapi. V nedeljo je zadela smrt na tak način štiri osebe v Chicagu.

BANČNI BANDITI POBEGNILI

Robinson, Ill. — Trije bančni banditi izmed štirih, ki so dne 24. junija t. l. oropali v Noble, Ill. First National Banko, so pobegnili predsinčim iz kaznilnice v Olney, Ill. Vtihotapili so se neopaženi mimo straže, nakar so pobegnili z avtomobilom v državo Indiano.

RUSI ŠTUDIRAJO FORDOVE SISTEME

Detroit, Mich. — Sovjetska vlada je poslala v Ameriko skupino strojnikov in drugih strokovnjakov, da študirajo Fordov sistem proizvodnje.

KRIŽEM SVETA DELA NI, ZATO JELA ZMANJKUJE

Westward, Ill. — Izreden slučaj se je dogodil tukaj na tujakšnem Golf igrališču. Miss Lillian Wiegrose, 22 let stara je naletela na igrališču na črnega medveda srednje velikosti. Preplašena je utekla in javila policiji, ki je takoj dospela in medveda ustrelila. Pozneje se je izvedelo, da je medved ušel iz zverinjaka v Melrose parku.

New York, N. Y. — V Brooklynu se je vnel železniški voz naduljnice železnice, ko je zgorel neki "Fuse" pri električnih stikih. Ker je bil voz natrpan potnikov je 25 potnikov zadobilo večje in manjše opekline pri tej neizgodi.

Chicago, Ill. — V južnem delu Aberdeena je v nedeljo večer eksplodirala steklenica doma kuhanega piva v roki, ko jo je nesel iz kleti William Hayes, 48 let star mož. Steklenica se je s tako silo razletela, da je del stekla možu raztrgal roko pod pazduho do kosti. Mož je na to ponoči v bolnišnici umrl.

New York, N. Y. — Poroča se, da je policija aretirala 32 letnega Claire Alexander, člana raziskovalne ekspedicije admirala Byrda, radi bigami je. Obtožila ga je lastna žena, da se peča še z drugimi ženami in da njo ne podpira.

El Paso, Tex. — Iz mehiške strani poročajo, da je pri volitvah, ki so se vršile v nedeljo v državi Chihuahua, prišlo do hudih izgredov. En volilec je do smrti ustreljen in pet jih je nevarno oklanih. Izgredi so prišli med narodno revolucionarno stranko in socialisti.

Berlin, Nemčija. — Včeraj se je dignilo na tujakšni Templehoff zrakoplovni postaji 60 zrakoplovov, zvana mednarodna flotila, ki jo tvori sedem narodnosti. Namen imajo obleteti vse evropske države in prevoziti po zraku 4700 milj.

Chicago, Ill. — Na uradu podružnice Western Union Telegraph, na 1512 Madison cesti, je včeraj prišel mož sredi starosti. Začne narekovati brzojav. Ko se uradnika pripravili pisati, mož potegne samokres in zahteva od nje hitro \$25.00, ali pa da jo bo ustrelil. Zraven sedeči uradnik je banditu zahtevano svoto odštel, nakar je bandit izginil.

Brezposelnost narašča. — Statistika brezposelnosti kaže, da 18% ameriških delavcev je brez dela.

Philadelphia, Pa. — "Monthly Labor Review", ki ga izdaja delavski department pokazuje žalostno sliko razmer, ki vladajo med ameriškim delavstvom točasno. Poročila vseh vodilnih delavskih posredovalnic ali borz dela, kakor jih v novem času imenujejo, dokazujejo s številkami, da 18% ameriških delavcev je v mesecu juniju brez dela in zaslužka. Ostalih 82% dela, toda vedno manj njimi tudi le delno po 4 dni na teden. Ker so tako slabe razmere in ker pada iz dneva v dan kupovalna moč ljudi, zato je v vseh strokah vedno manj dela. Posebno se čuti v industriji pohištva. V nekaterih tovarnah za pohištvo in v celotno delo 75% delavcev ob stalno delo. V Philadelphiji sami je nad 20 odst. ljudi brez dela. Revno ljudstvo je pa seveda tisto, ki najbolj trpi. Trgovine so po večih mestih ukinile prodajanje na kredit in ljudje morajo plačevati sproti z gotovino, drugače ne dobe ničesar. Zdaj si pa misli vsak, ljudi brez dela in sredstev, pa nobenega kredita. Kam gremo?

V ZRAKU JE PROSTORA DOVOLJ

New York, N. Y. — Manija za dosego raznih rekordov v tem ali onem so stalno na dnevnem redu. Tako bodo v tujakšnem mestu na Fifth avenue, na mestu starega Waldorf-Astoria hotela postavili stavbo, ki bo visoka 102 nadstropja.

Chicago, Ill. — V Lake County State banko je prišel neki mladenič in ugrabil Miss Elsie Stried, ki je tam zaposlena, \$500.00. Čez eno uro pozneje je bil na svojem domu aretiran Bruce Morse, ki je izpovedal, da je to storil v obupnem stanju, ker ni mogel gledati stradanja svoje žene in hčerke.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Iz Jugoslavije.

PROUČEVANJE NAČRTOV ZA GRADNJO AVTOMOBILSKIH CEST. — GROBNICO HRVATSKIH KRALJEV SO ODKRILI V SPLITU. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NEZGODE, NESREČE IN DRUGE NOVICE.

Graditev avto cest.

Belgrad, 3. julija. — Gradbeno ministrstvo proučuje načrt banovin o vprašanju ureditve cest po vsej državi. Veliko število del je že odobrenih. Sedaj se proučuje vprašanje zgraditve in vzdrževanja asfaltiranih cest, ki se že grade v posameznih banovinah. Prav tako se bodo pričele graditi nekatere krajše ceste, ki naj bi vezale glavne središča z dobrimi cestami. S temi nameravnimi deli se bo mnogo opomoglo brezposelnosti.

Baje so odkrili grobnišvo hrvaških kraljev.

Kakor poroča "Hrvatska Straza" iz Splita, so te dni odkrili ostanke razpadle bazilike župne cerkve, ki so vodili pod temelj sedanje cerkve Gospe od Otoka v Solinu. Odkopali so tlak v župni cerkvi ter odkrili tloris bazilike, o kateri domnevajo, da je znana historična bazilika sv. Štefana, v kateri se nahajajo grobovi nekaterih hrvaških kraljev narodne dinastije. Društvo "Bihač" ki vodi to odkopavanje, nadaljuje proučevanje in raziskavanje.

Čudna igra narave.

Veverico z dvema repoma so ujeli blizu Murske Sobotice. Žival je izredno lepe konstitucije in je bila izročena preparatorju Zieringerju v Frankopnovi ulici v nagačenju.

Poskušajo

Prava Ameriška senzacija za Ljubljance je bila prve dni meseca julija, ko so preplivali Korsikov cvetlični paviljon z vogala aleksandrove in Beethovneve ulice na Miklošičevo cesto. To vam je bilo dela. Skoro pol ljubljancev je šale zbijalo tam okoli. Delo se je v celoti popolnoma posrečilo, da se ni paviljon prav nič poškodoval. Preseljevanje je prevzela gradbena tvrdka Miroslav Zupan.

Dom avstrijskih invalidov v Dalmaciji.

V Podgori pri Makarski je bil na svečan način otvorjen Dom avstrijskih invalidov. Otvoritev se je udeležil tudi ban Primorske banovine dr. Taglia.

Smrtna kosa.

Umrl je v Mariboru profesor bogoslovja Josip Zidanšek, star 72 let. — V Slovenjgradcu je umrl v starosti 70 let župnik Franc Pečnik, iz Podgorja pri Slovenjgradcu. — V Mariboru je umrla Irma Jurovec. — Umrl je na Jesenicah Jakob Mrak, mizar, star 53 let.

Soma vjel.

Na trnek je vjel soma v reki Uni ribič Ivo Stjepanek iz Kostajnice. Žival je teža 37 kg.

logramov in je to izreden primer, da je prišel tako težek som na trnek.

Jubilej.

Ptujska požarna bramba je obhajala dne 6. in 7. julija 60 letnico svojega obstanka. Še posebno so veselo praznovali ta jubilej tudi za to, ker imajo že celih 60 let enega načelnika, ki je sedaj že precej star, pa še vedno načeljuje. Društvo je tako napredno, da imajo vsi člani v stanovanje napeljan zvonček, ki jih ob času požara opomni, da so takoj pripravljani.

Opekla.

Opekla se je v kuhinji 20 letna Ana Jagodic iz Zgoš pri Begunjah. Obleka se ji je vnela ob sveči. Prepeljali so je v bolnišnico.

Mesto po želju, po patroni.

Alojz Murgelj, posestnikov sin iz Jablane pri Črnomlju, je popravljal domačo mlatilnico, oziroma je hotel skrajšati jermen. Iskal je primern žebelj, da bi napravil luknjo in našel med staro šaro nekaj bolj prebijaču, kakor žebelju podobnega. Kakor hitro pa je udaril s kladivom po tistem dozdevnem prebijaču mu v roki naenkrat eksplodira in mu raztrga dlan leve roke ter dva prsta čisto odtrga. Dozdevni prebijač je bil le stara patrona, kar pa re več ni vedel. Prepeljali so ga v kandijsko bolnišnico.

Nesreča pri Novem mestu.

Benkovič Tomo, cirkularist pri trdnji Šutej v Rogu, je bil zaposlen pri cirkularju. Pri delu mu je žaga odrezala prst desne roke.

Matura

Na mariborski državni realki je izmed 36 kandidatov, ki so se prijavili, izdelalo višji tečajni izpit 28. 7. so jih odklonili in bodo ponovili čez 3 mesece. Enega bodo pa preizkusili šele po enem letu.

Novi maše v Lavatinski škofiji.

Rupert Pušenjak dne 20. jul. pri Sv. Lovrencu na Pohorju (pridigar brat Bogomir Pušenjak); Jožef Schoendorfer dne 27. jul. v Starem trgu (pridigar prof. Pavel Živornik); Franc Šimon dne 20. jul. pri Sv. Juriju ob Taboru (pridigar prefekt Anton Kordin); Jožef Vojtkovič dne 20. jul. v Turnišču; Jožef Oberžan dne 20. jul. pri Zidanem mostu (pridigar brat Drago Oberžan).

Novi vodovod.

Pred kratkim so odkrili studene v Hrastniku, ki ga bodo porabili za vodovod. Voda je ravno dovolj hladna in daje tudi dovolj vode za Hrastnik.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1892.

Izda se vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1892.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Maročnina		Subscription	
En celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
En celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, ko kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker vam veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Orijentalška politika

I.

Politika je skrb za javne zadeve. Beseda ima pa še stranski pomen. Pravimo, da je ta ali oni političen človek, to pomeni, da je vrlo prebrisan, zviti, prekanjen, prefrigan in obenem nekako zloben.

Orijentalška politika je mogoča le v okvirju nekdanje in sedanje sovjetske Rusije, ko se tu meša zapad, toraj se lahko govori o pravi politiki, in vzhod, toraj pride "političnost" orijenta do veljave. Politika je uravnavanje javnih zadev, in s tem se morajo baviti tudi v Rusiji, političnost pa se more pod ruski razmerami javiti predvsem v Rusiji, ker so si orientali znali pridobiti važna in vplivna mesta.

Zadnjič se je javilo iz Moskve, da je bil sin priprostelega vaškega kovača imenovan za železniškega komisarja. To je drugi Žid med komisarji, toraj na visokem mestu sedanje vlade. Dalje se je glasilo, da so drugi komisarji Rusi in nekaj Gruzincev. Gruzinec je diktator Stalin sam. Razvidno je iz tega, da imajo orientali, Židi in Gruzinci, važno, morda celo odločilno besedo, saj mora v prvi vrsti obveljati to, kar "ukaze" gosudar Stalin.

Ako je kdo, kakor pravimo, "političen", toraj prebrisan, zviti, je orientalec na prvem mestu. Žide poznamo, ker so med nami pomešani. Pravimo, da grejo glede prekanjenosti trije kristjani na enega Žida. V orijentu je Žid potisnjen na stran. V Egiptu, Palestini... govori, da grejo trije Židi na enega Grka. Za najbolj prebrisane pa veljajo tam Armenci, da grejo trije Grki na enega Armenca. Znano je, da so Armenci v Turčiji do najnovejših časov zavzemali najvišja mesta. Z Armenci bodo pa Gruzinci na enaki stopnji, ako ne še malo višje, in ti delajo v sovjetski Rusiji — politiko. Prav sedanja Rusija pa zopet kaže, da sloni smer politike čestokrat na ramah samole enega moža, ene osebe.

Sodim, da sedanja politika v Rusiji nikakor ni "ruska" politika, temveč zasluži po vsej pravici označbo, da je — orijentalška, ker je silno zvita in prefrigana. Rus bi bil nezmožen voditi take prekanjene politike, za kaj takega ima talente le orientalec, Stalin. To jasno dokazuje "politika" v Moskvi v najnovejši dobi.

Znano je, da je sovjetska vlada izdala dne 15. in 23. marca 1930 posebne "ukaze", kateri so se tikali kulakov, nasilne kolektivizacije kmetov, in zapiranja cerkva, ako večina ne odloči tako.

Ti ukazi nikakor niso bili, kakor bi se na prvi hip zdelo, nobena izprememba boljše politike glede kolektivizacije

ruskega kmeta in protiverske gonje. To je jedro te komunistične politike. V masah se je pojavil tok, ki je postal nevaren komunistični vladi sami, oziroma komunističnim vladarjem, ker kolektivizacija in zapiranje cerkva se je izpremenilo v golo ropanje. To je ogorčilo kolikor toliko še razsodne kroge, ko je "kolektivizirala" in "zapirala" najnižja duhal, in so se javljali upori proti vladi. Za te upore in pomirjenje teh uporov je vladi šlo, ko je izdala nove ukaze, nikakor pa ne za kako izpremembo v smeri dosedanje politike. Ravno v tem pa je prišla — orijentalška politika do popolne in značilne veljave.

Že zadnjič sem pisal, da komunisti sprva niso računali s "psiho mas". Ta psiha mas je dvorezen nož. Masa lahko spravi nekaj v pravo smer, ker masa ima pogostoma več razsodnosti kakor oni, ki so na vladi. Psiha mas pa postane lahko tudi nevarna, ker masa vse podere, vse poruši, ako izgubi razsodnost, in se spremeni v podivjano nerazsodno duhal.

Ta nerazsodnost se je začela pojavljati, ko so pričeli s kolektivizacijami in zapiranjem cerkva, in komunistična vlada je videla lastno politiko po teh nerazsodnih masah ogroženo. Zato je Stalin zatrobil na — umikanje, ampak nikakor ne v komunistični politiki sami, ko je izdal nove "ukaze", kakor je jasno to razvidno iz sledečih dejstev.

ŠE NEKAJ IZ DETROITA

Detroit, Mich.

Ne sme zaostati Detroit za drugimi slovenskimi naselbinami. Večkrat čitamo, kako se drugod veselijo in napravljajo izlete ter zabavne večere in da pri takih sestankih kar od miz letijo klobase, pecivo, tekočina in podobne dobrote.

Človeku, ko to bere, bi se kar sline cedile, če ne bi vedel, da je včasih tudi nekoliko baharije zraven. Kar vam bom, dragi bravci Amer. Slovencev, danes poročal, je gola resnica.

Članice društva Dobrega namena so imele prav dober namen in so priredile v nedeljo, 13. julija, v cerkvenih prostorih svoje vrste domačo zabavo. Tudi v Detroitu poznamo razne party. Tako n. pr. priredijo včasih surprise party. Od časa do časa povabijo na tea party. Znan je tudi bunco party. Za to nedeljo popoldne so se članice domislile na Card party.

Po leti, v notranjih prostorih, v vročini... pa party! To se je početkoma vsakemu zdelo smešno. Skoraj sleherni je dejal, da sedaj v tej vročini je bolje iti ven, na zrak, v prosto naravo, na piknik. Po svoje so modrovali, ali to pot so marljive članice prav dobro pogledale v stoletno pratiko in so vztrajale pri svojem Card party. In kot nalašč vreme to nedeljo ni bilo preveč vroče. Proti večeru se je bilo že tako ohladilo, da so udeleženci in

udeleženke imenovanega party zaprli vrata in okna, ker je bilo postalo občutno hladno. Ni pa bila hladna prirejena zabava.

Pri zelenih mizicah so sedeli po štirje in štirje in so delali skušnjo z vso pozornostjo in natančnostjo. Razpisane so bile tudi nagrade za najboljše igralce. Spodobilo se je, da je najlepšo in največjo nagrado prejel Mr. John Kaiser. Bil je velik zavoj, Notri so bili vrč in 6 lepih kozarec. Le škoda, da je bilo v časih polno praznega.

So pač hudi časi v dvakrat suhem Detroitu. Ljudje ne delajo, zato ni denarja in sami vodopivci so v Detroitu. Je pač zavlada poletna suša povsod. Pa kljub vsemu temu je bila živahna zabava se razvila po končanih srečnih kartah. Po dolgem času sem to nedeljo zvečer šel domače slovenske popevke. Pri glasih narodnih pesmij so mi misli pohitele v nekdanje lepe čase, kjer smo doma pri čaši rujnega vina prepevali lepe slovenske pesmi. Tako me je bilo petje vzdramilo, da sem bil šel bližje vesele družbe. Ponujali so mi kavo, pa sem bil odklonil, češ, da ni prav pripravljena. Ko bi bila Hag-kava, ki je brez strupa kofeina in ki vapojuje živce in poživlja polet misli, ko bi bila takšna kava, bi bil tudi jaz povžil z vso slovesnostjo eno skodelico. Tako sem pa hudomušno odklonil kavo in sem šel dalje v drugo

sobo na prijazen ogled.

Koliko se je ta večer dobičkar naredilo za cerkev, boste pa že morali vprašati enega izmed častitih gospodov. Take vrste gospodje radi zapisujejo številke in svote. To pa ni moj business ali posel.

Jaz samo to pripomnim, da sem se čudil živahnemu razpoloženju, ki je vladalo tisti večer. Gas, ki je bil prižgan pod kavo, gotovo ni imel tiste moči, da bi povzročil veselo razpoloženje. Voda tudi bolj slabo vpliva na želodec, zato jo ljudje nič kaj ne cenijo. Psi! Trenutnoma sem se spomnil na nekaj, zato le počasi okrog vode. Na predvečer Janeza Krstnika sem bil obiskal slovensko družino na Newbern St. Tukaj pa je žena zelo hvalila vodo in je posebno čast dajala malouvaževani vodi. Ta žena je imela prav. Kaj se bolj prileže kot kozarec mrzle vode, ako je človek bolan in še žejen poleg.

Kratko povedano tedaj, card party se je lepo mirno skončal. Prikuha in polivka se je vsa lepo pospravila, da ni od miz teklo, pa tudi ni bilo tako, kakor pove ribniška pesem:

S skorjami so župo jejlil,
Sklede na kolena dejli,
Od ust je kapalu,
Kok je blu tu grdu!

Pa še nekaj veselega vam povem. Le berite še dalje. V sredo, 16. julija, smo v naši cerkvi lepo obhajali karmelsko Mater božjo. Ta dan je bila peta sv. maša. Več ljudi je pristopilo k sv. obhajilu. Nekateri so se ta dan tudi vpisali v znano karmelsko bratovščino. Drugi naj posnemajo!

In kaj sem še opazil ta dan? Skoraj ne bi bil verjel svojim očem, ako ne bi imel oboroženih oči. Mr. Perušek je pred cerkev pripeljal svoj avtomobil. Iz avto je izstopila Mrs. Perušek, ki je bila že dalj časa nevarno bolna. Tako je prav, Mrs. Perušek. Tedaj vas je tudi toplota izvabila iz sobe in ste se prikazala med nas. To je razveseljivo za vas, za moža in za nas vse. Mi moramo šteti in ceniti svoje rojake, zato vam veseli častitamo, da ste se nekoliko pozdravila. Naj obema ljubi Bog podeli trdnega zdravja še leta in leta! To vama iz srca želimo farani pod "turnom" sv. Janeza M. Vianney!

MALO ODGOVORA KRITIKI

Pueblo, Colo.

Neka revna kritika se v nasprotju, češ, kako je naša naselbina nazadnjaška in da je čal,

NOVOMAŠNIK BOD' POZDRAVLJEN!

Denver, Colo.

Slika nam predstavlja Rev. Joseph Grabrijan-a, ki bo dne 3. avgusta daroval svojo prvo mašo. Rev. Joseph Grabrijan, je sin uglednih slovenskih sta-

njuni srci najveselejšega in najsrečnejšega trenutka, ko bo njiju sin prvokrat povzdignil presveto kri, ki je tekla za naše odrešenje. Vendar ne žalujeta, ker bosta v duhu pričujoča in v duhu bosta gledala svojega sina stati pred Gospodovim oltarjem. V duhu bosta pokleknila, pred svojega sina, da ju blagoslovi, da jima da svoj prvi blagoslov. V duhu bosta s sinom novomašnikom se veselila in deležna bosta istega veselja in z njima se bodo tega srečnega dneva veselili njuni otroci, sinovi in hčere, bratje in sestre novomašnika.

Vemo tudi in prepričani smo, da se te nove maše veseli cela Preloška fara, ker bo menda prva nova maša in še niso imeli domačina, ki bi se daroval Gospodu in postal njegov maziljenec. Posebno je te sreče vesel č. g. župnik Alojzij Jerica, ker bo to za celo faro velik, morda največji praznik. Pomislimo pa tudi ta dan na veselje Magdalene Starešinič in Marije Adlešič, novomašnikov sorodnic in sorodnikov, ko bodo pred oltarjem v svitu sveč in v oblakih kadila videle stati svojega bratrance, ki je sledil klicu Gospodovemu in dosegel svoj cilj ter ga poslušale, ko mu bo iz globine srca zadonel mogočen glas "Gloria in excelsis Deo" in odmeval po svetlišču prodirski skozi oblake in se poklonil Najvišjemu...

Rev. Joseph Grabrijan bo ostal v Preloški 14 dni, potem bo šel v Louvain v Belgijo. Novomašnikovi starši so doma iz Preloke. Oče je bil rojen leta 1867 v Preloki št. 22. Mati novomašnika je tudi bila rojena v Preloki leta 1867. Njeno dekleško ime je bilo ePtek. Imela sta vsega skupaj 12 otrok. Hčere so že vse omožene.

Vsem tem iskrene častitam! Novomašniku pa kličemo iz srca: "Novi mašnik bod' pozdravljen, od Boga si nam poslan..."

Geo Pavlakovich.

celo vsaka nova maša ljudska nevednost in ne vem, kaj še vse. — Jaz vem, da se mu sliče nedolgo po tistem daru, ki smo ga darovali novomašniku, in on, "kritik", bi takega daru hudo potreboval. Kakor sem krščanska mati te je rodila, slišal, da so mu vse pohištvo pobrali, ker ni nič zanj plačeval. Takemu bi zelo priporočal, da začne najprej čistiti

toliko omehčal, da je kaznoval morilce iz izgnanstvom. Veliki knez Dimitri Pavlovič je moral v Perzijo, Jusupov pa svoja oddaljena posestva. Pa še ta kazenski je zdelo velikim knezom pretrda in zategnjeni od carja, da jo čisto preklješče. Tu pa je ostal car trd in zapisal na prvo njo te besede: "Nihče nima pravice moriti."

Ko je bil Rasputin še živ, je dostikrat govoril carici, da je on zadnji prijatelj carske rodbine. Če pade on, takoj bo konec tudi carske rodbine. Kmalu, silno kmalu so se te besede uresničile in ko je po dveh mesecih izbruhnila revolucija in padla carska vlada, se je pričela tudi zadnja in tako tragična pot carske rodbine. Osebnost brez vsake krivde, rodbina, ki je bila po svojem rodbinskem življenju na ravni idealna, je morala pretrpeti vse grozote revolucije in na zadnje dati tudi svoje življenje, da ni bila v nevarnosti nova vlada. In v Tobolsku je leto pozneje bila na podoben način umorjena vsa carska rodbina.

Konec je bilo carstva, prišla je nova doba, ki pa ni osrečila Rusije, temveč je težki dobi gladovanja in pomanjkanja krvi meščanski vojni privedla do sedanjih žalostnih stopnje, ko umira ruska deca in brani ruski kmet zadnje sile ruskega roda. Dal Bog, da bi se ruskemu kmetu posrečil njegov boj, dal Bog, da bi dosegel zmago, ker drugače bo sledil zatonu ruskega carstva še težji in groznejši zatoni ruske države.

PODLISTEK

OB ZATONU CARSKÉ RUSIJE

(Konec.)

Ko je videl, kako se je knez začudil nad to obilico bankovcev v miznici, je Rasputin dejal, da se v kratkem poroči njegova Micica z nekim oficirjem in da bo ta denar njena dota.

Za hip se je pričel Jusupov sramovati svojega podjetja, da vabi gosta k sebi zato, da ga umori. Toda še bolj ga je bilo sram, da bi mu očitali njegovi prijatelji figarstvo in zato je sklenil, da svojo namero izvrši.

Veseli zvoki gramofona so doneli iz gornje sobe, ko sta vstopila Rasputin in knez v kletno sobo. Začuden je obstal Rasputin: "Kaj pa je to? Ali je pri Tebi še družba?" Jusupov ga je skušal pomiriti, da je gori le nekaj prijateljev, ki pa bodo v kratkem odšli, nakar pride Irina Aleksandrovna. Ta čas pa bosta spila tu čašo čaja.

Brez vsakega suma si je nato Rasputin začel odgovorjati sobo in imel nad nekaterimi dragocenostmi naravnost otroško veselje. Nato je pričel pripovedovati o svojih prijateljih, pa tudi o svojih sovražnikih. Ti so v prvi vrsti med aristokrati, ker mu ti ne morejo odpustiti, da govori vedno resnico. Večkrat so ga že skušali umoriti, a mu nič ne morejo, ker je Bog vedno pre-

prečil njih nizkotne namene. Težko so zadelo Jusupova te besede in šele po par minutah je mogel sebe zopet tako obvladati, da je ponudil Rasputinu zastrupljeno torto. Rasputin je hitro pojedel po vrsti par kosov in Jusupov je ves razburjen čakal na učinek strupa. Minila pa je minuta za minuto, a Rasputin je mirno govoril dalje, ko da se ni nič zgodilo. Pri tem je pridno praznil kozarce in zahteval novo vino. Jusupov je dal nato zastrupljeno vino, toda tudi to ni nič učinkovalo. Ves obupan si je razbijal Jusupov glavo, kako da strup ne učinkuje. Ali je mar dal doktor premajhno količino, ali pa je Rasputin v resnici nadčlovek?

V tem premišljevanju ga zmoti Rasputin, da zapoje par pesmi. Jusupov je vzel kitaro in pričel peti. S prikupljivim glasom je pel pesmi za pesmijo in kakor hitro je odšel eno, že ga je prosil Rasputin, da zapoje novo. Med tem pa so postali ostali zaročniki zgoraj nemirni in pričeli so ropotati, da s tem opozore Jusupova, da je čas za hitro delo. "Najbrže se odpravljajo," je dejal knez, nato pa ves vesel, da more za hip oditi, dejal Rasputinu, da gre pogledat, kaj je pravzaprav. Jusupov je odšel k zaročnikom, in jim povedal, da strup ne učinkuje. Takoj so zaročniki sklenili, da Jusupov ustrelji Rasputina.

Z revolverjem v žepu se je vrnil Jusupov k Rasputinu. Ta je sedel na stolč ves zamišljen in podpiral glavo z rokami. V njegovih motnih očeh je bil neizrekljivo žalosten izraz. Nakrat se spremeni njegov obraz in iz njega govori peklenško sovraštvo, kakor da bi čisto gotovo vedel, zakaj

je bil zvaljen v ta prostor, kjer ga čaka smrt. Potem vstane in v njegovih očeh je čuden izraz dobrotnega razumevanja in nežne udanosti. V tem hipu naperi Jusupov revolver in prične streljati.

Morilec se sklone nad svojo žrtvijo in prične odpavati še toplo telo, zadovoljen, da ga je ubil. V tem nakart oživi lice in odpre se najprej levo, potem še desno oko, obe pa se ozreža z neskončnim sovraštvom v morileca. Zadnjikrat je tedaj občutil Jusupov moč tega pogleda in v nemi grozi je otrpel ter hotel klicati na pomoč. Na smrt zadeti pa tedaj nakrat plane pokonci, njegovi krčevito upognjeni prsti se vzdignejo v zrak, se zasače z žleznim prijemom v Jusupove rame ter skušajo zagrabiti njegovo grlo. S pošastnim glasom kliče Rasputin vedno znova ime svojega morilca in njegovi pogledi so strahotni. Bil je to zadnji smrtni tresljaj in par minut nato je bil Rasputin mrtev.

Truplo so odnesli na stopnišče in ga tu položili. Na levih sencih je zijala velika rana, obraz je ves presekani in oblit s krvjo, v očeh pa je smrtni krč.

Še dolgo je stal Jusupov pri truplu in od groze se ni mogel niti zganiti. Nato pa je planila iz njega besnost, pograbil je železno palico in ko brezumnim udrihal po mrtvem Rasputinu. Nato so zaročniki vrgli obteženo truplo v Nevo.

Velikansko razburjenje je vladalo drugi dan ves čas med prijatelji Rasputina, ker nikjer ni bilo njegovega sledu o njem. Ves policijski aparat je bil na delu, da najde Rasputina. Počasi pa se se zgoščevala dej-

stva in prišlo je na dan, da je Jusupov umoril Rasputina in kmalu nato so našli tudi truplo.

Roke in noge so bile zvezane, na truplu je bilo videti polno ran, vseeno pa je moral biti Rasputin še pri življenju, ko so ga vrgli v Nevo. V največji tajnosti so prepeljali truplo v veteranski azil Česmo, kjer so sestavili protokol o Rasputinovem umoru. Po odredbi carice je prišla nato sestra Akulina, ki jo je Rasputin ozdravil, umila truplo in nato presedela vso noč pri njem.

Zadnje besede carice svojemu prijatelju pa so se glasile:

"Moj dragi mučenik! Podeli mi svoj blagoslov, da me spremlja na mukopolnem potu, ki ga imam tu še prehoditi. Spominjaj se v svojih svetih molitvah nas vseh tudi v nebesih! Aleksandra."

Drugi dan je pripeljala sestra Akulina truplo v Carsko Selo, kjer je bilo v največji tajnosti dne 21. decembra pokopano. Samo carska rodbina, velike kneginje, Višrubova, Protopopov, adjutant Loman in Malcev ter Rasputinove hčere in sestra Akulina so se udeležile pogreba.

Epilog umora je kratek. Takoj po umoru je odšel Jusupov v palačo velikega kneza Dimitrija Pavloviča, ker sem ni smela stopiti noga policista. Z nesramnostjo, ki je bila prav malo v skladu z njegovim "patriotičnim" dejanjem, je carici prisegel, da ni bil Rasputin pri njem. Toda tudi ta kriva prisega je prišla na dan. Vseeno pa so napeli veliki knezi vse sile, da dosežejo od carja popolno oprostitev morilcev. Prišlo je do nevarnih nastopov in car se je le

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnica: Rose Grebenc, 1126 E. 61st St., Cleveland, O.
4. porotnik: Edvard Tomšič, 313 E. Topcka Ave., Trinidad, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelke, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA Z.S.Z.

Izlet, Piknik, Izlet!

Kakor je bilo že poročano v angleškem jeziku v Glasilu, si štejemo tudi jaz v dolžnost, da napišem par besed v slovenski v prilogi izleta.

Odbor društev št. 1, 3, 6, 7, 9, 16 in 41 se je zbral v Colorado Springs, Colo., 29. junija in smo sklenili, da se priredijo izlet zadnje nedelje v avgustu in to je 31. avgusta 1930 v bližini Woodman Sanitarium, kateri se nahaja severno od Colorado Springs blizu tlakovane ceste, katera pelje v Denver. Bolj natančno bo opisal sobrat Kaphs, predsednik izleta.

Dolžnost vsakega člana in članice je, da se za gotovo udeležbo tega izleta in se člani malo bolj spoznajo in potem z združenimi močmi še bolj delujejo za napredek in procvit Zapadne Slovanske Zveze.

Na izletu bo par govornikov, kateri bodo govorili v slovenskem in angleškem jeziku, tako da bo lahko vsak razumel. Vsak si lahko prinese za jesti in piti s seboj, kateri pa ne bodo prinesli, bodo lahko dobili vsega na izletu, ker tam bomo imeli cele koštrune pečene po starokrajanskem načinu in se bo marsikateri kesal, da je prinesel lunch s seboj. Imeli bomo tudi sladoled (ice cream) in sodavico; mogoče se še kaj drugega dobi v steklenicah. Pridite in boste videli.

Dolžnost vsakega društva je, da agitira za ta izlet in na prihodnji seji avgusta zapiše vse člane in članice, kateri se bodo za gotovo udeležili izleta, in imena ali število pošlje sobratu Mihaelu Kaphs, 508 N. Spruce St., Colorado Springs, Colo., tako, da bo znal, koliko bo treba pripraviti, da bomo imeli zadosti vse dobroto.

Torej vsi na naš prvi izlet Z.S.Z. dne 31. avgusta pri Colorado Springs, Colo.!

Pozdravljam vse člane in članice širom Amerike ter ostale
Anton Kochevar, gl. predsednik.

IZ SLOVENSKEH NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

do glave, in pa naš John Butkovich, ki je tudi mož na svojem mestu, da mu ga ni para.

Ti si zgrešil svoj poklic in te popolnoma nič ne briga, kaj smo mi. Ako bi tvoji starši vedeli, kam si zašel, bi jim srce izkrevavelo, ker si zavrgel svetle resnice, ki te jih je učila tvoja mati in oče. Kljub temu, dasi visoko šolan, ti vse te šole nič več ne koristijo, kakor meni, ki sem hodil v šolo le par let v starem kraju. Le vse to pametno presodi, pa boš videl, da je vse to bolj res kar jaz pišem, kakor pa, kar si ti zapisal. Spoznal boš tudi nazadnjaštvo, kje tiči. Povem ti, da ga ni na naši strani, pač pa ga je več na tvoji.

Nova maša nam je v veliko čast in ponos, pa če tebe še tako boje. Tudi ti povem, da bi bomo imeli še in vsake se jih bomo veselili. Pa še malo premisli na svoje šole: še tri leta, pa bi bil tudi ti lahko pel novo mašo. Sedaj pa poješ svoj "hokus pokus". Mar bi ti ne bilo boljše, kakor ti je sedaj, ko tavaš brez dela in mogoče tudi brez jela in iščeš utehe svoje-mu sru s tem, da zabavljaš in sramotiš to, kar je nam in je bilo nekdanj tebi najbolj sveto. Dobro si zapomni, da Bog ne plačuje vsake sobote. Prišel bo pa čas zate, kakor tudi zame in za vse, ker nihče ne uide božji pravični sodbi.

Naj ta kratek odgovor za enkrat zadostuje na oba skrupalca, ki ju je spisal "Kričnik v Prosveti".

Luka iz Pueblo.

ŠE NEKAJ IZ ZAPADNIH DRŽAV

Oregon City Ore.

Zopet pošiljam nekoliko novic iz zapadnih naselebin. Pred kratkim sem poročala, kako smo potovali v Washington, sedaj naj vam malo poročam jugozapadni del Oregona, kamor smo šli na izlet za dan neodvisnosti. Videli smo tako

zanimive pokrajine, da smo nehote vzdiknili: Ej, lep je zeleni Oregon. Tako vse lepo bujno raste, da se ne moreš nagledati in nehote občuduješ naravo, ki je odeta v tako pestro, s cvetličami okinčano pokrajino. Ko privozimo v Tillamook, se že dvigajo nekoliko večji hribi, ki pa niso pusti, ampak lepo zeleni. Tu pa tam so nasadi sadnega drevja, ki je tako lepo bogato obloženo, da je krasno za gledati. Ko se tako pomikamo naprej, se le po dvigajo griči na naši desni, na levi neizmerni Pacifiški ocean. Še pol ure, pa smo prišli na cilj, kamor smo se namenili v mesto Rakauai. Tukaj je po letu vedno veliko izletnikov. Mesto ni veliko in je ravno ob morju in skozi mesto pelje cesta, tako imenovani Pacific Highway. Nastanili smo se v nalašč za izlete pripravljeni in z vsem potrebnim opremljenimi hišici, ki ima kuhinjo, jedilnico in dve spalnici. Na eni strani našega bivanja je bilo mesto, na drugi se je ob solnčnem svitu blestela širna Pacifiška gladina. Tukaj je posebno zdravo podnebje in zdrav morski zrak in se mnogi hodijo sem ne samo zabavati, ampak tudi zdraviti. Ob morskem obrežju je pesek tako droban, kakor fina moka. Po tem pesku polegajo in se solnčijo vsevprek. Mlajši gredo v vodo, starejši smo se pa vsedli na obrežje in gledali, kako se mladina koplje. Komaj en blok od našega stanovanja je katoliška cerkev, kjer je opravljal Father Helabean sv. mašo, kamor smo tudi mi prihajali. Cerkev je posvečena sv. križu in je jako lepa.

V nedeljo večer smo se odpravili zopet proti domu. Da pa bralca ne bo preveč skrbelo, kdo je to "mi", "smo se", naj povem, da je bila Mrs. Polajnar in njena dva sinova ter mala hčerka Marija in pa moja malenkost s starejšim sinom in malo hčerko. Vseh skupaj nas je bilo sedem in smo 4. julij prav lepo in veselo praznovali.

POPRAVEK K DOPISU IZ ROCK SPRINGA

Rock Springs, Wyo.

Sv. maša za altarno društvo sv. Ane ne bo v soboto 26. julija, kakor sem zadnjič poročala, ampak, ker imajo članice več časa in se zato sv. maše lažje udeležijo v nedeljo, bo sveta maša za vse članice Altarnega društva sv. Ane v nedeljo dne 27. julija. Toliko v popravilo zadnje novice v Amerikanskem Slovenceu.

Uršula Ivšek, tajnica.

Zdravilišče za jetične.

Na Vitovskem vrhu pod Čavdom namerava državni zavod za socialno zavarovanje zgraditi zdravilišče za jetične s 150 posteljami. Stalo bo 5 milijonov lir.

V SPOMIN 8 OBLETNICE SMRTI

Pueblo, Colo.

Joe Petkovšek, nas je zapustil dne 22. julija 1922. V teku osmih let nikakor še ne moremo pozabiti nate, dragi naš Joe.

Zopet smo prišli na tvoj grob, pod katerim spava tvoje telo in trohni. Glej prinesli smo ti cvetja, katerega si vedno ljubil in katerega si se vsa leta tako veselil. Kakor se osiplje cvetje, tako kaplja naše solze na tvojo gomilo in močijo suho zemljo. Vendar vtrjeni po nauku naše sv. vere vstanemo potolaženi, da vsi skupaj srečni snidemo v nebesnem raji. Zbogom dragi, mirno spavaj pod gomilo. Duša naj se ti pa veseli v svetem raji. Prosi za nas, da tudi mi srečno tja prinemamo.

Zalujoci ostali:

Mr. in Mrs. Frank Petkovšek, stariši; Frances, omožena Arulo, Daniela Burns, sestre; Frank Petkovšek Jr., brat.

Poročevalec.

ŠIRITE AMER. SLOVENEK!

Javne zahvale.

ALPEN TINKTURA zoper izpadanje in za rast las sem rabil z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležen. F. Bosnec, Box 738, Schumacher, Ont., Can. — Priporočam, da je Vaša Bruslin tinktura zoper sive lase v resnici zelo koristna; meni so postali lasje popolnoma naradni. Vam hvala Frances Polich, Chicago, Ill. — Bruslin tinktura zoper sive lase sem rabil z najboljšim uspehom; lasje izgledajo kakor mladeniču pri 16. letih; ostanem vam hvaležen. Sim. Zuber, Box 310, Kirkland Lake, Ont., Cana. — Walech Fluid zoper revmatizem in trganje po kosteh je v resnici najboljši na svetu; moj prijatelj je ležal 3 mesece bolan na revmatizmu, in ko je začel rabiti Fluid, je v 8 dneh popolnoma ozdravel, za kar vam ostanem vedno hvaležen; tudi meni blagovoli takoj poslati Vašega hvale vrednega Fluida ena steklenica; Joseph Jenich, 283 Drouillard Rd. Ford City, Ont., Cana. — Moram v resnici pripoznati, da je Vaša Elza zdravba najboljša na svetu zoper rane mozulce in srbečo kožo; se vam lepe zahvalim za Vašo pošteno postrežbo. Vam hvaležni D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa. — Imel sem kurje oči na nogah in bradavice na rokah in v treh dnevih sem si popolnoma odstranil nadležno spako. Vam hvaležni John Grabian, 3307-7th St. St. Louis, Mo. — Imam še na stotine zahvalnih pism za te in druge bolezni. Zdravila so garantirana; pišite takoj po brezplačni cenik. JACOB WAHČIČ, 1436 E. 95th St. CLEVELAND, O.

Tel. v uradu: Cicero 610.
Rezidenca: Cicero 4484.

DR. FRANK PAULICH

SLOVENSKE ZBOZDRAVNIK

Urad:

2123-25 South 52nd Ave.,

CICERO, ILL.

(Poleg Elevatorja.)

Uradne ure: Od 9 do 12 dopol.

1 do 5 pop. in 6 do 9 ure zvečer.

(Ob sredah od 9 do 12 dopoldne.

(47)

IZ PRIMORJA

Poškodba.

Pred cerkvijo v Tolminu se je pripetila majhna nezgoda. Neki neznanec je pridrvel na motornem kolesu po cesti s tako naglico, da je podrl Ivanko Kavčičevo (p. d. Jenčkov) iz Čadrga, ki je zadobila pri tem več zunanji poškodb.

Nesreča pri igri

Dornberg. — 12-letni Silvan Rijavec iz Brd je pri šolskem nogometu zadel z glavo ob zobe sošolca Andreja Berčeta. Zadel je na glavi rano, ki se je okužila in mu povzročila vročične napade. Radi tega ga je napadla še druga bolezen. Revček je po silnem trpljenju izdihnil.

Nesreča.

Ustje. — Dne 23. junija je šel Matija Zigon po seno na bližnji travnik pod vas. Ko sta z nevesto naložila, je hotel on voz še nekaj povezati. V tem hipu je konj potegnil in Matija je tako nesrečno padel, da je bil na mestu mrtev. Dopolnil je že 70. leto.

Aretacija.

Aretiran je bil v Črnem vrhu gostilničar Aleksander Premru. Goriški "Isonzo" poroča, da se je Premru sporekel z občinskim načelnikom De Gusti, ki je obenem milični častnik, in sicer glede občinskih predpisov o letoviščarjih; pri tem da je gostilničar žalil občinskega načelnika in ta je navzočemu orožniškemu brigadiru dal ukaz, naj ga takoj aretirajo.

Promet v Trstu.

Meseca maja je bilo v tržaški luki skupnega prometa 3.816.622 kvintalov napram 4.500.493 kvintalov v lanskem maju. V prvih petih letošnjih mesecih izkazuje tržaška luka skupnega prometa 19.448.814 kvintalov napram 22.154.068 kvintalov v lanskem enaki dobi.

DR. J. E. URSICH

— Zdravnik in kirurg —

2000 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1 — 3 popoldne in 7 — 8 zvečer.

Uradni telefon: Canal 4918.

Rezidenčni telefon: La Grange 3966.

PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU.

ČEMU

bi se mučili doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet pripeljemo na dom pokličite nas na telefon!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRAN GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street,

Chicago, Ill.

Tel. Canal 7172-7173

VSAKDO

SE LAHKO OBRNE VSAK ČAS NA NAS
V SLEDEČIH ZADEVAH:

1. Ako rabite kakoršnihkoli tiskovin.
2. Kadar si želite nabaviti kako slovensko knjigo.
3. Kadar rabite kake notarske ali druge legalne listine.
4. Ako rabite pomoči pri nabavi potnega lista za v stari kraj.
5. Potom nas si lahko preskrbite vozni listek (šif-karto) za katerokoli linijo za v stari kraj.
6. V našem uradu lahko vsak čas plačate račune za plin, elektriko in vodo.
7. Imamo zastopstvo od American Express Co. in izdajamo njene Money ordre in čeke.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

Our Young ZSZ.

THE UNITED COMRADES JUVENILE BRANCH NO. 1, W. S. A.

Denver, Colo.

Our next meeting will be held on the picnic grounds, out in the open, this Sunday (July 27th.) and I hope all members of our Branch will be present to have a good time and also hear the first report on our financial standing as found by the Auditing Committee.

Our meeting out there will be short and snappy, just like our work, and then we will have one big time. Games and all sorts of sports are on the program with cash prize and being a boy I expect the girls to serve the refreshments. I am bringing along two new members to be initiated.

The trucks will leave the Slovenian Hall at 1 P. M. sharp and be there on time. Only juvenile members of the W. S. A. are entitled to go on this picnic.

I am deeply interested in our Branch and would like to see all of the juveniles of the W. S. A. who have not yet become active to come and get in on our work. It is real interesting and educational. I hope, when I am eligible to join the adult class I will attend the lodge meetings with my Dad and help him carry on the work he

has helped to get started.

Let's hear oftener from Branch No. 2, Chicago Youngsters and why not Pueblo come across with Branch No. 3. Who will be No. 4 and 5 and so on?

Parents, it's up to you to see that your children have a Branch hand enjoy the many good things that the rest of us are having.

Now, Denver juveniles, this is the last call for the truck picnic on Sunday, July 27th, be there at one P. M. sharp.

Let's see you at the meeting in August and every one after that. We have a nice meeting and initiation ceremony, games, refreshments and prizes besides our regular business.

Robert M. Chema,

Pres. Board of Trustees.

VROČINA 100 STOPINJ

Chicago, Ill. — Dušeca vročina je pritisnila te dni na naše mesto in na okolico. Povprečna temperatura je dosegla sto stopinj in več. Na račun te vročine se pripisuje več nesreč, najbolj fatalna je bila smrt nekega ognjegasca, ki ga je zadela kap.

— Jackson, Miss. — Paul Johnson, prejšnji kongresman šestega distrikta, je razglasil, da bo kandidiral za gubernerja države Mississippi v letu 1931.

Podpirajte trgovce in obrtnike, ki oglašajo v Am. Slovence!

Naznanilo in zahvala.

Z bridkostjo napolnjenim srcem, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem širom Amerike in stare domovine, žalostno vest, da je umrl nagel smrti dne 6. julija t. l., zadet od srčne kapi, dragi nam brat in stric

Frank Krapenc

kateri je bival v North Hibbing, Minn.

Pokojni je bil rojen v Igavasi štev. 16, fara Stari trg pri Raketu. Umrl je v najlepši dobi star 41 let. Prepeljan je bil v Chisholm, Minn., kjer se je vršil pogreb dne 9. julija t. l. V slovenski cerkvi sv. Jožefa je bila darovana sv. maša zadušnica za pokojnika, katero je daroval č. g. Rev. J. Schifferer, nakar smo izročili truplo blagopokojnika v prerani grob na pokopališču v Chisholm, Minn.

V dolžnost si štejemo da se najlepše zahvalimo č. g. Rev. J. Schiffereru za izvršene pogrebne obrede v cerkvi in na pokopališču. Prisrčno zahvalo smo dolžni izreči tudi rojakom v Chisholmu za tako prisrčni sprejem za časa našega bivanja med njimi, ravnotako za iskazano sočutje in vdeležbo pri pogrebu. Posebno srčna zahvala družinam: John Znidaršič, John Sterle, Frank Laurich, Ferdinand Kauslein, John Mlakar, John Bavec, Jakob Mlakar, Frank Mlakar, John Baraga, Andrej Kvaternik in rojaku John Paneček. Najlepša hvala tudi Mr. Math. Byrkellano iz Wilpen, Minn., kateri je bil pokojnikov ožji prijatelj.

Najprisrčnejšo zahvalo dolgujemo družini John Znidaršiča, p. d. Vidice, za gostoljubnost in za vse storjene nam usluge, kajti v vseh oziirih ste nam bili vedno velikodušno na uslugo in v pomoč. Prav toplo se vam zahvaljujemo vsem tudi za prijetni poslovilni večer, kateri nam bo ostal v neizbrisnem spominu.

Božja volja je bila in angelj smrti je vtrgal cvet, še mladega, nadebnega življenja iz te solzne doline. Naj počiva mirno in sladko v grudi te nove domovine! Večna luč naj mu sveti!

V miru božjem počivaš zdaj,
Nemoten od pozemskega trpljenja;
Vsemogočni, duši daj,
Blaženi raj večnega veselja!
Rosile grob Tvoj naše so solze
Ob ločitvi bridki, neisprosnji,
Križani pa daje sladko upanje,
Nad zvezdami bomo zopet združeni.

Zalujoci ostali:

ANTON KRAPENC, brat; FRANK KRAPENC, ANTON KRAPENC ml., nečaka, v Chicago, Ill.

V stari domovini: HELENA KRAPENC in FRANČIŠKA KRAPENC, sestre; ANDREJ KRAPENC, brat.

Gospodin Franjo

ROMAN.

Spisal Podlimbarski.

"Motiš se, ljuba! Drugačna srna pride sedaj v hišo, živa, dvonoga," je pojasnil soprog. Vrteč pismo v roki, je sedel za mizo. "Ti ne uganješ, ko bi ugibala vso noč."

"Pa precej povej!" je rekla gospa, stopivši po mozeve copate, ki so ležale za pečjo. "Kakor nalašč se je to pripetilo, ljuba moja!"

"Ne brbljaj mi, Vinko, saj veš, da tega ne maram večno poslušati. Ako imaš kaj resnega na srcu ali v tistem pismu, povej pametno ali pa molči. Menim se za tvoje neslanosti!" Rekši je s copatami lahno udarila soproga po kolenu in jih položila k njegovim nogam.

"Res, o pravem času nama pride ta pomoč. Stara Grgičevka je okorna, zato me je že skrbelo, kje bi ti dobil mlado, okretno žensko, ki bi ti pomagala, stregla, prala plenice, prevezavala, kadar pride tvoja bridka urica. He-he-he!"

"Vinko, ne uganjaj mi nespodobnosti!" Ozlovoljena je gospa iz mestej prinesla lonček kave, iz omare pa kos kruha. Oboje je postavila pred soproga na mizo. "Na, snej malico, potem si umij nespodobna usta, preden izpregovoriš. In prosim te, Vinko, vsaj pred otroki mi ne gobezdaj neumnosti, ti vse slišijo in obdelajo po svoje. Danes me je Mirko vprašal, zakaj me imenuješ matuško."

"A-a, zanikarnej, lopov! Mirko je bister deček. A vse vtakne svoj nos, vsaki stvari bi rad do jedra. Uvidiš, ako doživiš; ta postane še bosenski hofrat. Mislec — ti pravim." Tako je govoril Hren, sezuvač čevljev. Potem je vzel list iz ovoja. "Glej, tu notri stoji, da nama privede Vilar te dni neko preganjano nedolžnost. Oj da, France je velik idealist. Saj je lahko. Kaj slabega še ni izkusil v življenju, zato vidi povsod preganjane nedolžnosti, zatirane ljudi, hlepi po pravici, svobodi in Bog ve po čem še. Ko bi šlo vse na njegovo kopito, pa bi nikdar ne imeli mraza, ne suše, ne toče. Po bratovsko bi se ljubili in lizali in živeli bi kakor evangelijski ptiči. Je tista, da se takšne reči lepo slišijo, a izvesti jih ni mogoče."

"Nu, kaj je torej tista preganjana nedolžnost, ki nama jo privede?"

"Deklico nama pošlje, živo punco, ki zunanaj na deželi ni varna pred zapeljivostjo sveta, zato jo bova midva skrila, čuvala — in denarce bova vlekla zanj. Hercegovsko devotko nama da v rejo, hčer junaškega vojvode — pomisli! — ki je pred petimi leti padel v bojih s Turki. In mati ji je umrla v cetinjski bolnici." Hren je dvignil glavo, nagrbnatil čelo, razširil oči, da bi boljše videl, kako učinkuje novica na radovedno in romantično soprogo.

"Njen oče je bil torej vstaški vojvoda, ne takšen, ki nosi na glavi šesterobato krono."

"Ne, pokrivala s tistimi rogli ali češarki ni imel na glavi, vsekakor pa je bil za našo Avstrijo zaslužen mož, ker je pomagal tirati Turke iz Hercegovine in nam je pripravil pot v deželo. Za nas je šel po konstanj in ogenj in poginil. Tako misli o njem tudi Vilar. Nu, naj je bil takšen ali drugačen, njegova hči nama je dobrodošla. France piše in prosi, naj jo vzameva pod streho, ker je sedaj brez pravega zaščitnika in že toliko odrasla, da so ji nevarni orožniki in drvarji, sploh vse, kar je moškega spola na Konj-planini."

"Za mojo mislijo hodiš, Minkec. To bo

najbrž njegova nevesta. Takšen idealist! Pri majkini kravi sem ga še le prav spoznal. Zakaj pa ne? Hči hercegovskega vojvode je lahko tudi bogata. Morda ima dote kakšnih dvesto ovac in baš toliko koz, vrhutega pa še sto kozjih mehov starega vina ali pa pehar starih dukatov in križavcev. I, dobro je, kar je, čeprav France ne potrebuje. Iz tega se da napraviti majhna denarna zaloga, fond, iz katerega človek, kadar pridejo težki časi, lepo sesa ubresti. O, da sem jaz dobil takšen fond!"

"Vedno mi očitáš, da ničesar nisem prinesla k hiši."

"Ničesar ti ne čitam, ljuba moja. Ti sama si pridna, delavna, varčna in najboljši fond za potomstvo. Na, beri, kaj piše moj prijatelj!"

"Hren je malical, gospa je čitala Vilarjevo pismo. Iz druge sobe se je slišalo otroško rajanje."

"Kaj — Minkec, ali ni to naravnost fenomenalna ponudba? Plača nama zanj tri goldinarje na dan. To nese na mesec več, nego znaša moja mesečna plača s stanarino vred. Toliko pa vendar ne bo pojedla tista mlada bazukljunka na dan! Veš kaj, preden pride tvoj čas, je lepo uvesti v gospodinjstvo, da se bo znala vrteti v kuhinji, zakaj hči hercegovskega vojvode nemara ne ve navadnih hišnih poslov. Morda ume speči jarca ter opraziti čebulo in česen, a za takšnega gospoda, kakor je naš France, mora vedeti mnogo več. Najbrž ti pošlje preganjano nedolžnost zato, da jo olikáš in oglašiš. Naj se zgodi po njegovem!"

"Gotovo je njegova nevesta, ker toliko žrtvuje zanj," je rekla gospodinja, zamišljeno zroč preko lista na gospodarja. "Precej mu odpiši, da rad sprejmeš deklico v hišo. In ne čekaj o tem na trgu! Gospod inženir želi, da ostane stvar, kolikor je mogoče, tajna."

"To se ve," je hrknilo v Hrenovem grlu.

Pol ure pozneje je nesel pismeni odgovor "Samo inženir ji ni nevaren — a?"

Vilarjevemu vozniku Mrčekovemu Janezu, ki je nočeval v Agularjevem hlevu.

Pri večerji in potem še dolgo v noč sta se zakonska prijetno razburjena pomenkovala o sreči, ki ju je doletela tako nenadoma. Še enkrat sta skupno čitala pismo izpod Konj-planine. Hrenu je sijal obraz, njegovi soprogji so od same ginjenosti mrlele oči, kakor da se pripravljajo na solzni naval. Gospa Minka je pod očevo res potočila solzo, tako močno se je zamislila v bedno usodo sirote brez staršev in v inženirjevo značajnost. Obljubila si je, da bo deklico ljubila kakor svojo sestro ali pa kakor svojo hčer. Vse je ukrenila, kako si bo uredila stanovanje, da bo preganjana nedolžnost najudobneje živela pod njeno streho.

Danica se je zdela prav, kar je želel in svetoval gospodin Franjo. V teh petih letih, od kar ni imela več pravega domovanja, se je navadila kočujočega življenja in povsod se je lahko udomačila, kjer so bivali dobri ljudje. Dokler se ni zavedala svoje nedolžnosti, se ni bala moških, šele ko je bil Vilar zbudil njeno ženstvo, je vsakega tujega moškega smatrala za svojega sovražnika. Tako ji je ganil nedolžno srce, da bi bila šla z njim kamorkoli, samo h Katici ne.

(Dalje prih.)

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Smrt pod vozom.

Hlapec veleposestnika Verbiča je peljal dva s senom naložena, skupaj speta voza po glavni cesti proti domu. Med oba voza se je povzpел 7letni Franc Jerina in hotel na voz. Nesreča je hotela, da mu je spodneslo in je padel pod voz in kolo mu je strlo glavo, da je na mestu izdihnil.

Nezgod.

Kralj Anton iz Gradnega, se je ponesrečil, ko je vozil gnoj na njivo. Neznano kako je padel z voza in se občutno poškodoval, da se ga morali prepeljati v kandijsko bolnišnico.

Prenovljenje v Trziču

Vse kapelice in znamenja po Trziču, so prenovili. Vsak ki vse to vidi, pohvali cerkveno predstojništvo in posameznike, da so to popravili. S tem je lepota mesta precej povzdignjena.

Povečanje cerkve.

Na Jesenicah se pohvalijo, da pridno napredujejo, pri kopanju temelja za povečanje cerkve. Našli so nekaj grobnic,

ker je bilo poprej okolu cerkve pokopališče, za eno pravijo, da je bila prazna.

Nova planinska koč.

Na Mozirski planini so slovesno blagoslovili novo planinsko koč v nedeljo 22. junija. Ob vdeležbi 400 turistov, je v pokojeni župnik č. g. Gorčičar opravil na planini sv. mašo in blagoslovil novo zgradbo naših planin.

Se je pač zmotil.

Ko je služkinja Marija Germekova šla po opravih v škofijsko palačo v Ljubljani, je pustila v veži nahrbtnik, v katerem je imela 6 steklenic kisle vode, je med tem časom tat ukradel nahrbtnik, katerega je pa potem našel neki branjevec v Nunki ulici ter ga odnesel na policijo. Tam so ugotovili, da tat ni popil vode. Oddali so ga lastnici.

— Chicago, Ill. — Epton R. Perfect, 37 let star policaj, se je kopal v Fourth jezeru v Lake okraju. Dobil je srčni napad in je utonil. Zapušča ženo in dva otroka.

Prijatelji! Podpirajte in širite list "Amer. Slovenec"!

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Kako pa pri nas?

Vest iz Japonskega se glasi: "Tokio, 14. jun. — Admiral Hjo Takarabe, mornarični minister in delegat na londonski mornarični konferenci, je sinoči odpotoval v Ise, kjer stoji veliki tempel japonske boginje Amaterasu, boginje solca in 'matere japonske rase'. Takarabe bo slovesno informiral boginjo o detaljih londonskega pakta in jo prosil pomoči, da pakt ne prinese kake nesreče Japońcem. To je že res star običaj japonskih državljanov, da svoje bogove obvestijo o vseh važnih dogodkih..."

Marsikak običaj je tudi pri nas le pač običaj. Vsaj tem japonskim državljanom pa to ni bil zgolj običaj, ker običaj ima podlago subjektivnega prepričanja, da je boginja Amaterasu.

Pri nas v Ameriki bo malo ljudi, ki bi ne poznali zmote, ko ni nobenih bogin in bogov.

Od kod, da je na Japonskem tako, pri nas pa malo drugače, tam zmota, pri nas vsaj glede bogov resnica? Ali najmanj japonski državljani, in med temi je celo admiral, ne znajo misliti "z možgani", kakor znamo in moremo misliti pri nas? Zdravo misliti... in z možgani... hm... Rusi nekoč in v zadnji vojni celo Nemci so čutili na lastni koži, da znajo Japonci vrlo zdravo misliti in imajo enako vrlo zdrave možgane. Zdi se, da nas Japonci pri tem celo prekašajo. Od kod pa zmota pri taki zdravi pameti glede boginje?

In pri nas v Ameriki in še drugod, kjer ni zmote glede kake boginje?

Prosveta, ki je prinesla vest o boginji Amaterasu v št. 140, ima v št. 142 vest: "Debatna: Ali je Bog?", ki je bila dne 19. rožnika t. l. v Chicagu med dr. Wardom in Rev. Rahillom, in je dr. Ward zavzemal negativno stališče in mnenje, toraj, da ni nobenega Boga.

In kako je med nami Slovenci? Samo slučaj prav iz Prosvete. V San Francisco je prišel predsednik katoliške jednote, g. A. Grdina, in je nekaj govoril tudi o veri, o katoliški veri, toraj o Bogu, pa piše od tam Agnes Markovich, da je žalostno, ko tak mož govori o — coprniji, toraj bi bil g. Grdina in vsi v San Francisco, ki verujejo na Boga in še nekaj držijo na katoliško cerkev, še daleč pod japonskimi malikovalci, ko so po izjavi te Agnes Markovich privrženci gole in neumne coprnije!

Ali g. Grdina nima zdrave pameti in nimajo take zdrave pameti slovenski katoličani v San Francisco in nima zdrave pameti Rev. Turk, ko se vsi držijo baje le coprnji, in bi imela zdravo pamet le ta Agnes Markovich in z njo še nekaj nadutih Belokranjcev, ki pa tudi ne vejo, po katerem vetru bi se naj obrnili, ko enkrat pobirajo v cerkvi ofer, potem pa zopet pokimajo, da je vera le — coprnija?

Skoroda vsi v Ameriki in mnogi izven Amerike gledamo z nekim pomilovanjem na Japonce, da hodijo obveščati boginjo, katere ni, in veselimo se, da imamo zdravo pamet, ki nam pove, da ni bogin in ni bogov, ampak velika večina ravno izmed teh bi zopet ne imela zdrave pameti in ne mogla zdravo misliti, ako veruje v Boga, in bi imeli zdravo pamet le neki ljudje, kateri naj bi edino vedeli, da ni nobenega Boga, dasi jim popolnoma zmanjka pameti in so tiho ko grob, ko jih vprašas po doka-

zih, da baje ni Boga.

Od kod vse te zagonetke? Poleg možg. nov mora biti v Japonecih in v nas in v vseh ljudeh še nekaj, kar nam pomaga do luči, pravega spoznanja, in še nekaj, kar nas drži v temi, v duševni zmoti.

* * *

Trunkov munšajn in — Molekovo čisto vino.

Da čitatelji bolj umejo, za kaj gre, naj sledi Molekov članek v Prosveti št. 140 v celoti. Glasi se:

"Munšajnski župnik. — V Nebraska — mesto se imenuje Schuyler — so aretirali katoliškega župnika radi butlegarstva. Dušni pastir je kuhar 'munšajn' v svojem farovžu in ga prodajal vsakemu, ki je prišel ponj. Ko so ga prijel, je priznal krivdo. Župnik piše Anton Folda.

Stvar sama na sebi ni vredna komentarja. Amerika je danes polna butlegarjev. Vsi poklicni reprezentirani. Med butlegarji najdeš delavce, farmarje — zlasti v biblijskem pasu na svetem jugu — učitelje, advokate, sodnike, umetnike, pisatelje, mežnarje in protestantovske dušne pastirje. Zakaj ne bi torej tudi katoliški župnik poskusil svojo srečo? Kuhanje in prodajanje 'munšajna' in druge pijače ni noben greh. To je pribito. Gol business je.

Kar je na tej vesti vredno komentarja, je fakt, da je župnik Folda prodajal dvojni 'munšajn'. Njegov 'munšajn' iz koruze, rži, sladkorja ali iz česar že, ki ga je kuhar v svojem kotličku, naredi odjemalca sladkoginjenega, njegove možgane pokrije megla in če ga preveč požre, je bolan."

Enake posledice prinaša o boginji Amaterasu v št. 140, ima v št. 142 vest: "Debatna: Ali je Bog?", ki je bila dne 19. rožnika t. l. v Chicagu med dr. Wardom in Rev. Rahillom, in je dr. Ward zavzemal negativno stališče in mnenje, toraj, da ni nobenega Boga.

In kako je med nami Slovenci? Samo slučaj prav iz Prosvete. V San Francisco je prišel predsednik katoliške jednote, g. A. Grdina, in je nekaj govoril tudi o veri, o katoliški veri, toraj o Bogu, pa piše od tam Agnes Markovich, da je žalostno, ko tak mož govori o — coprniji, toraj bi bil g. Grdina in vsi v San Francisco, ki verujejo na Boga in še nekaj držijo na katoliško cerkev, še daleč pod japonskimi malikovalci, ko so po izjavi te Agnes Markovich privrženci gole in neumne coprnije!

Ali g. Grdina nima zdrave pameti in nimajo take zdrave pameti slovenski katoličani v San Francisco in nima zdrave pameti Rev. Turk, ko se vsi držijo baje le coprnji, in bi imela zdravo pamet le ta Agnes Markovich in z njo še nekaj nadutih Belokranjcev, ki pa tudi ne vejo, po katerem vetru bi se naj obrnili, ko enkrat pobirajo v cerkvi ofer, potem pa zopet pokimajo, da je vera le — coprnija?

Skoroda vsi v Ameriki in mnogi izven Amerike gledamo z nekim pomilovanjem na Japonce, da hodijo obveščati boginjo, katere ni, in veselimo se, da imamo zdravo pamet, ki nam pove, da ni bogin in ni bogov, ampak velika večina ravno izmed teh bi zopet ne imela zdrave pameti in ne mogla zdravo misliti, ako veruje v Boga, in bi imeli zdravo pamet le neki ljudje, kateri naj bi edino vedeli, da ni nobenega Boga, dasi jim popolnoma zmanjka pameti in so tiho ko grob, ko jih vprašas po doka-

Vprašanje je le, zakaj sme Folda ali kdorkoli prodajati ene vrste 'munšajn' in upijati njevati ljudi, ne sme pa prodajati druge vrste, dasi prava vrsta prav tako ogroža zdravje kakor druga...

Menda zato, ker je ameriški kongres tudi pijan."

Folda je toraj prodajal dvojni munšajn. Prvi je bil iz koruze, in tega zdaj ne bo več, drugi pa je bil iz lece, in tega bo Folda prodajal še naprej. Trunk koruznega munšajna ni prodajal in ga ne bo, vsaj on sam tako upa, prodaja pa druge sorte munšajn, in zopet vsaj on sam upa, da ga bo še prodajal, in vse kaže, da je ta Trunkov munšajn za precej odstotkov slabši od Foldovega, saj naredi g. Molek pri Trunkovem klicaj.

(Konec prih.)

— Oklahoma City, Okla. — Na povsem nov način je prišel do državlanskega papirja Adolf Foral, čehoslovaške narodnosti. Ko ga je spraševalni sodnik vprašal, kako se volijo okrajni sodniki, mu je ta enostavno odgovoril, da potom o glaševanja, in še dostavil, da so prezident in najvišji sodnik izvoljeni istim potom o glaševanja. Izpraševalni sodnik mu je kljub temu dovolil državlanski papir.

Razprodaja KNJIG!

Cene znižane, kakor še nikoli.

Upoštevajoč sedanje razmere in da damo priliko ljubiteljem knjig, da pridejo na lahek način do

Deset knjig

z malo svoto denarja in da naredimo prostor novim zalogam, zato dobite dokler zaloga ne poide sledeče knjige:

"Štiri leta v Ruskem ujetništvu," navadna cena	2.00
"Ena božjih cvet," krasna povest	1.00
"Tolminci," navadna cena	.95
"Kristofa Šmida Spisi," zelo zanimivi	.65
"Oče budi Tvoja volja," povest iz Istre	.50
"Ob srebrnem studencu," zanimiva povest	.40
"Na noge v sveti boj"	.35
"Zdravilna zelišča," zelo poučna knjiga	.35
"Za domačim ognjiščem,"	.30
"Od srca do srca"	.25

Skupaj.....\$6.75

Kdor naroči vso to zbirko, dokler v zalogi jo dobi sedaj od naše knjigarne za

Samo \$2.95

Skoro štiri dolarje si prihranite! Naročite takoj, dokler je zaloga tukaj!

Poslužite se tega kupona!

Knjigarna A. S.

Chicago, Ill.

Prosim pošljite mi gori navedenih 10 knjig za izredno ceno \$2.95, zakar prilagam potrebni znesek — S pozdravom,

Ime

Naslov

Mesto in država

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.